

Underlag

GS-hushållet

Ekonomiska marginaler 2018-2025

Ort 2025-09-19

Anna Almqvist
Samhällspolitiska enheten, LO

Bakgrund

Efter en lång tid av stabila och låga prisuppgångar på hushållens vanligaste utgifter förändrades läget kraftigt under åren efter pandemin. Flaskhalsar i produktionen, kriget i Ukraina och den energiprischock som följde ledde till den högsta inflationen på flera decennier.

Inflationen har i allt väsentligt återgått till målet, men det kommer dröja innan hushållens ekonomi återhämtat sig helt. Sedan Donald Trump tillträdde som president i USA framstår dessutom den förväntade globala konjunkturåterhämtningen som kantad av fler risker.

För att visa hur den samlade inkomst- och kostnadsutvecklingen påverkar arbetarhushåll har LO-ekonomerna byggt upp en omfattande databas över relevanta inkomster och utgifter. Startåret i databasen är 2018. I årets rapport uppdaterar vi vår modell med prognosticerade siffror för 2025. Med denna databas kan vi modellera olika hushåll med varierande försörjning, boende, transportmönster och familjesituation, runt om i landet. Det gör det möjligt att visa hur olika hushålls ekonomiska situation utvecklats givet såväl utvecklingen av lönenivåer, ersättningar från socialförsäkringar och skatteförändringar som exempelvis stigande kollektivtrafiktaxor, räntor, energikostnader och matpriser.

I detta pm analyseras hur de senaste årens utveckling påverkat en vanlig familj med två vuxna och två barn där de vuxna är anställda som maskinsnickare och maskinoperatörer i träindustrin (SSYK7523).

För ytterligare bakgrund och metod se: [Arbetarhushållen – inte råd att förlora jobbet](#)

GS-hushållet

Vårt första hushåll är en barnfamilj boende i Alvesta i Kronobergs län. Familjen består av två vuxna, som båda arbetar som maskinsnickare /maskinoperatörer inom träindustrin. Den ena vuxna arbetar heltid och den andra arbetar 80 procent. De har löner som genomsnittet för yrket. Det finns två barn i familjen, 7 och 4 år gamla. Den yngsta går i förskola och den äldre i skolan och på fritids.

Familjemedlemmar	Försörjning/sysselsättning
Vuxen 1 (35 år, man)	Arbete 100%, maskinoperatör i träindustrin
Vuxen 2 (35 år, kvinna)	Arbete 80%, maskinoperatör i träindustrin
Barn 1 (7 år)	Grundskola, fritids
Barn 2 (4 år)	Förskola

Familjen bor i ett småhus med ett lån på cirka 1,5 miljon kronor, vilket motsvarar en 80-procentig belåningsgrad på ett genomsnittligt småhus i kommunen. Familjen har en bil som används för arbetspendling samt för saker som storhandling och att skjutsa barn till fritidsaktiviteter. De har också ett kollektivtrafikkort.

Boende

Småhus med äganderätt i Alvesta kommun

80 % skuldkvot (~1,5 mkr 2022)

20 000 kWh/år

Transport

1 bil (bensin), 3 000 mil/år

Kollektivtrafikkort länskort (Länstrafiken i Kronoberg), 10 av 12 månader

Övrigt

Båda vuxna är medlemmar i fack/a-kassa

Hushållets marginaler - kris och delvis återhämtning

I början av vår undersökningsperiod, 2018–2020, hade en familj som den vi beskrivit ovan en marginal på 6 000–7 000 kronor kvar i slutet av månaden. Pengar som tvåbarnsfamiljen kanske använde till exempelvis födelsedagspresenter, semester, ett sparande till barnen och för att hantera oförutsedda utgifter eller tillfälligt lägre inkomster – om till exempel någon av de vuxna behövde sjukskriva sig eller vabba några dagar.

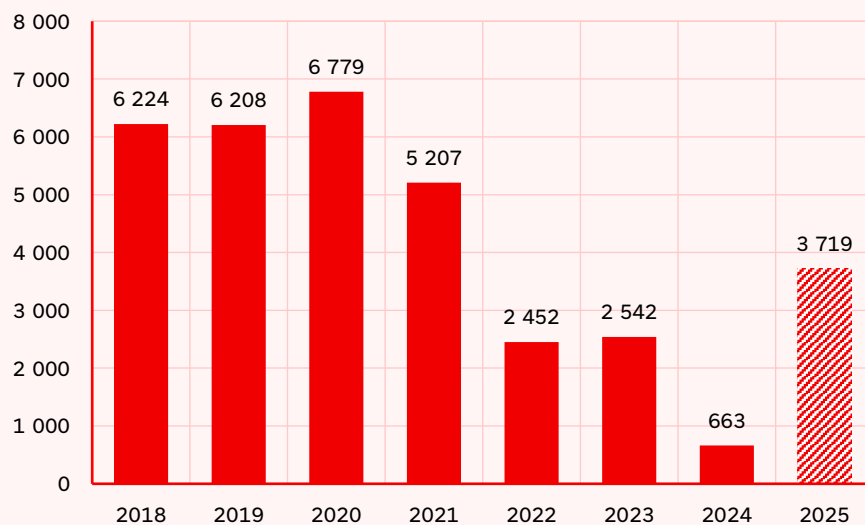
Inflationskrisen och de efterföljande räntehöjningarna gjorde dock kraftigt avtryck i ekonomin för familjer som den i vårt typfall. Under åren 2021–2024 krympte familjens marginaler successivt tills att de var nästan helt uttraderade. Familjen låg under 2024 i genomsnitt på en marginal på ungefär 660kr kvar i slutet av månaden. En mycket liten marginal för att hantera oväntade utgifter eller inkomstbortfall.

Under 2025 har det skett en återhämtning av familjens ekonomi. Inflationen ligger nu kring målet och förväntas förbli så under året. Räntorna har kommit ner och kan potentiellt sjunka ytterligare något. Mot bakgrund av de löneavtal som tecknats får de båda arbetarna i vår familj också betydande reallöneökningar. Typfamilj har en genomsnittlig marginal 2025 på drygt 3 700 kronor i månaden. Detta är en tydlig förbättring från i fjol men marginalen är ändå förhållandevis knapp. Marginalen är flera tusenlappar mindre än perioden innan pandemin. 3 700 kronor idag räcker därtill på grund av inflationen till betydligt mindre än vad det gjorde 2018–2020.

DIAGRAM 1

Marginal (inkomster – utgifter) för GS-hushållet
Sammanboende med två barn

Kr/mån, årsgenomsnitt

TABELL 1

Inkomster och utgifter för GS-hushållet

Sammanboende med två barn

Kr/mån, årsgenomsnitt

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025p
Inkomster TOT (efter skatt)	41 213	41 962	43 038	44 661	46 737	50 127	49 287	50 986
Tjänsteinkomster	38 629	39 312	40 388	42 011	43 421	45 739	46 637	48 336
Bidrag*	2 583	2 650	2 650	2 650	3 317	4 388	2 650	2 650
Utgifter TOT	34 989	35 754	36 258	39 454	44 285	47 585	48 625	47 267
Boendekostnader	7 617	7 834	8 093	8 569	9 703	11 308	11 536	10 817
varav amorteringar	1 941	1 978	2 085	2 390	2 497	2 251	2 257	2 302
Elkostnader	2 601	2 592	2 116	3 475	5 035	3 891	3 539	3 779
Transportkostnader	5 429	5 720	5 548	5 744	6 472	6 416	6 354	6 383
Livsmedel	6 690	7 000	7 830	7 800	8 100	9 710	10 530	10 530
Hushållsutgifter	9 997	9 897	9 856	10 976	11 986	13 124	13 458	12 428
Övrigt (fack, förskola, mm)	2 654	2 712	2 815	2 890	2 990	3 135	3 208	3 329
MARGINAL	6 224	6 208	6 779	5 207	2 452	2 542	663	3 719